

Uitvoeringsorganisatie
Bedrijfsvoering Rijk
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Digitaliseren schatkistbankieren

Marktconsultatie - Verslag

UBR|HIS

Bezoekadres

Rijkskantoor Beatrixpark

Wilhelmina van Pruisenweg 52

2595 AN Den Haag

Postbus 20011

2500 EA Den Haag

Digitaliseren schatkistbankieren

ten behoeve van het

ministerie van Financiën

Contactpersonen	Henna Suliman (HIS, TenderNed)
Datum	14 november 2019
Kenmerk	201850016.106.005
Versie	1.0
Status	Definitief

Inleiding

In maart 2019 heeft het ministerie van Financiën een Europese Aanbesteding voor het digitaliseren van schatkistbankieren gepubliceerd. Wegens gebrek aan concurrentiestelling heeft het ministerie moeten besluiten de aanbesteding in te trekken. In het vervolgtraject is er gekozen om, alvorens een keuze te maken voor de verwervingsstrategie, eerst een marktconsultatie uit te voeren om zo meer inzicht te krijgen in de markt / marktpartijen die ons zouden kunnen ondersteunen bij het realiseren van het digitaliseren Schatkistbankieren.

Het ministerie van Financiën ontving bij de marktconsultatie veel schriftelijke reacties met nuttige informatie die ons verder gaan helpen met het vervolg. Wij hebben ook de gesprekken tijdens de marktconsultatie als zeer prettig en waardevol ervaren. Daar willen we degenen die hieraan een bijdrage hebben geleverd dan ook hartelijk voor bedanken.

Wij zijn momenteel bezig met het bepalen van de verwervingsstrategie. We houden alle opties nog open, maar het zal naar waarschijnlijkheid een openbare aanbesteding betreffen, al dan niet opgedeeld in percelen. We verwachten dit jaar of begin komend jaar te kunnen publiceren. Wij houden u op de hoogte van het vervolgtraject.

Van belang bij het lezen van dit document is dat het ministerie van Financiën tijdens de marktconsultatie verschillende reacties heeft gekregen die zich splitsen tussen SaaS en on-premise oplossingen. Beide oplossingen leiden tot een ander financieel model en andere contractvoorwaarden. Daarnaast is uit de marktconsultatie naar voren gekomen dat er verschillende strategieën zijn om te komen tot het realiseren van het digitaliseren van Schatkistbankieren. Een mogelijkheid die door verschillende partijen is aangedragen is dat het ministerie van Financiën een partner selecteert waarmee zij, na het analyseren wat de behoefte is van het ministerie, samen op zoek gaat naar een oplossing. Een andere mogelijkheid is dat het ministerie van Financiën het vraagstuk in de markt zet en de beste oplossing selecteert.

Hieronder zijn de belangrijkste uitkomsten van de marktconsultatie opgenomen.

Deze marktconsultatie is een op zichzelf staand proces en vormt geen formeel onderdeel van een aanbestedingsprocedure. Er kunnen derhalve geen rechten door deelnemende partijen aan deelname of aan dit verslag worden ontleend.

Doelen:

Voorafgaand aan de marktconsultatie heeft het ministerie een aantal doelen omschreven die zij wilde bereiken met de marktconsultatie. Hieronder een opsomming van de doelen en de feedback hierop die wij vanuit de marktconsultatiegesprekken hebben ontvangen.

- A. Weten hoeveel partijen de functionele behoefte in kunnen vullen en welke samenwerkingsverbanden eventueel kunnen ontstaan

Ten opzichte van de eerdere marktconsultatie omtrent het digitaliseren Schatkistbankieren heeft het ministerie van Financiën aanzienlijk meer reacties ontvangen. Vanuit deze gesprekken werd duidelijk dat een aantal partijen zelfstandig de gehele scope kunnen invullen. Een aantal andere partijen werken met partners of hebben bestaande samenwerkingsverbanden. We zien dat de markt erg in beweging is en dat er ook naar aanleiding van deze opdracht nieuwe samenwerkingsverbanden kunnen ontstaan.

- B. Nagaan in hoeverre standaard software aansluit op de functionele behoefte

Met betrekking tot de vraag of de gevraagde oplossing te leveren is middels standaard software, is vanuit de gesprekken met marktpartijen een wat diffuus beeld ontstaan. De meeste partijen geven aan dat de functionele behoefte grotendeels te leveren is met standaard software in combinatie met bouwblokken en/of maatwerk. Door vrijwel alle partijen zijn de koppelingen/koppelvlakken als maatwerk benoemd.

- C. Nagaan of de contractvoorwaarden (in het bijzonder eigenaarschap / eeuwigdurend gebruiksrecht) acceptabel zijn in de markt

Bij beantwoording van deze vraag is het belangrijk zich te realiseren dat er twee verschillende uitgangspunten zijn op basis waarvan de marktpartijen hun antwoord gebaseerd hebben; een SaaS oplossing of een oplossing on-premise / bij een externe hostingpartij. In geval van een SaaS oplossing ligt een dienstverleningsovereenkomst met een lange looptijd het meest voor de hand.

Door verschillende marktpartijen wordt geadviseerd dat het ministerie eigenaar wordt van het maatwerk. Daarnaast geven verschillende partijen aan dat het Intellectual Property bij de leverancier blijft.

- D. Bepalen of de gunningscriteria leiden tot de beste oplossing

Er zijn geen concrete suggesties gedaan voor gunningscriteria. Wel wordt regelmatig geadviseerd de gunningscriteria aan de doelen van het ministerie te koppelen.

Het ministerie kan nog geen concreet beeld delen hoe deze suggesties opgenomen worden in de voorgenomen aanbesteding, maar wij zijn wel vol vertrouwen dat naar aanleiding van de marktconsultatie we in staat zijn om goede objectieve criteria op te stellen.

E. In hoeverre het budget passend is

Door de gesprekken die gevoerd zijn met verschillende marktpartijen heeft het ministerie van Financiën een beeld bij het budget dat zij moet reserveren voor het realiseren van digitaliseren van het Schatkistbankieren en de Total Cost of Ownership (TCO) voor de komende vijf (5) jaar. Wegens de commerciële vertrouwelijkheid zal dit niet in het verslag opgenomen worden.

F. Weten welk financieel model de markt aanraadt

De marktpartijen hebben tijdens de marktconsultatiegesprekken op deze vraag verschillend geantwoord. Hierbij moet gedacht worden aan een fixed price voor het project / een vast aantal uren voor het project tot een meer Agile approach waarbij er per sprint nagegaan wordt wat de burnrates zijn. Andere partijen hebben aangegeven de opdracht minder aantrekkelijk te vinden indien er een fixed price component in zit.

Voor de jaarlijkse operationele kosten beschrijven marktpartijen oplossingen die zowel uitgaan van een vast bedrag per jaar of een flexibel bedrag gebaseerd op gebruik. Daarnaast geeft een aantal van de marktpartijen aan te werken met een licentiemodel. Dit model verschilt per marktpartij.

Er komt niet één concreet model uit waarop het ministerie op dit moment kan voortborduren. Het ministerie neemt alle input vanuit de markt in beraad en zal dit meenemen in de uitwerking van de voorgenomen aanbesteding.

G. Bepalen welke verwervingsstrategie het best past bij de opdracht

Naar aanleiding van de Marktconsultatie zullen wij ons gaan beraden op de verwervingsstrategie. Zonder op de zaken vooruit te lopen verwachten wij wel een Europese Aanbesteding uit te zetten voor de gehele scope van het digitaliseren Schatkistbankieren, al dan niet opgedeeld in percelen.

Tot slot

Tijdens de gesprekken zijn nog een aantal onderwerpen naar voren gekomen die niet specifiek zijn uitgevraagd, maar die wij wel van belang vinden om met u te delen.

Naar aanleiding van de beschreven PoC uit de eerste Europese aanbesteding kwamen marktpartijen met een aantal suggesties. Zo werd door een marktpartij aangegeven dat er voor de PoC gekozen moet worden voor een wendbare casus. Ook is gesuggereerd om geen functionele PoC uit te voeren, maar een PoC die toeziet op het samen uitvoeren van de werkzaamheden. Ook is gesuggereerd om de PoC achterwege te laten en een demo uit te voeren op basis van standaard functionaliteit van het systeem.

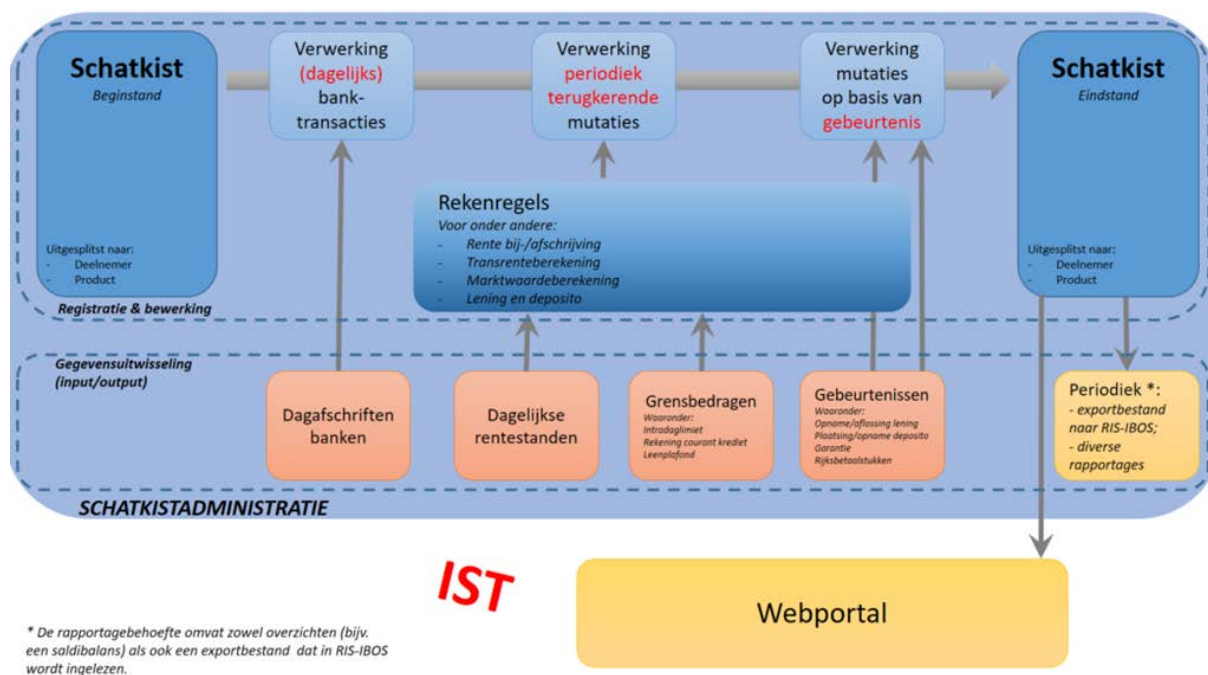
Daarnaast hebben wij tijdens de marktconsultatie de schematische weergave van de schatkistadministratie gedeeld.

Bijlage 1 schematische weergave schatkistadministratie

Schatkistadministratie

Hetgeen in veel van de documentatie over schatkistbankieren aangehaald wordt met de *Financiële Administratie*, zou beter omschreven worden met de term *Schatkistadministratie*. Deze administratie is erop ingericht (momenteel) minimaal eenmaal per dag een bijgewerkte stand van de schatkist van het Rijk te laten zien die aansluit bij de stand van de overeenkomstige rekening bij De Nederlandse Bank. De schatkistadministratie houdt bij welk gedeelte van de schatkist toebehoort aan welke deelnemer en dat nader uitgesplitst naar de producten (rekening courant, deposito, lening, garantie).

IST-situatie:

Om de administratie actueel te houden, worden dagelijks alle mutaties verzameld en verwerkt. Dit kunnen mutaties zijn die voortkomen uit:

1. de dagelijkse bij- en afschrijvingen op de bankrekeningen van de deelnemers;
2. de periodiek terugkerende mutaties (zoals de rentebijgeschrijvingen als gevolg van het aanhouden van een deposito of de renteafschrijvingen vanwege een opgenomen lening);
3. gebeurtenissen zoals het opnemen van een lening, het plaatsen van een deposito of verzoek tot handmatige overboeking.

De mutaties kennen drie bronnen:

- de elektronische bankafschriften die dagelijks (van de voorgaande werkdag) worden opgehaald via de EB-systemen bij de aangesloten banken (MT940-berichten);
- set met rekenregels (zoals die voor het boeken van rente) die deel uitmaken van de applicatie waarmee het schatkistbankieren wordt ondersteund;
- de verzoeken van deelnemers die (voornamelijk via mail) bij de administratie worden ingediend.

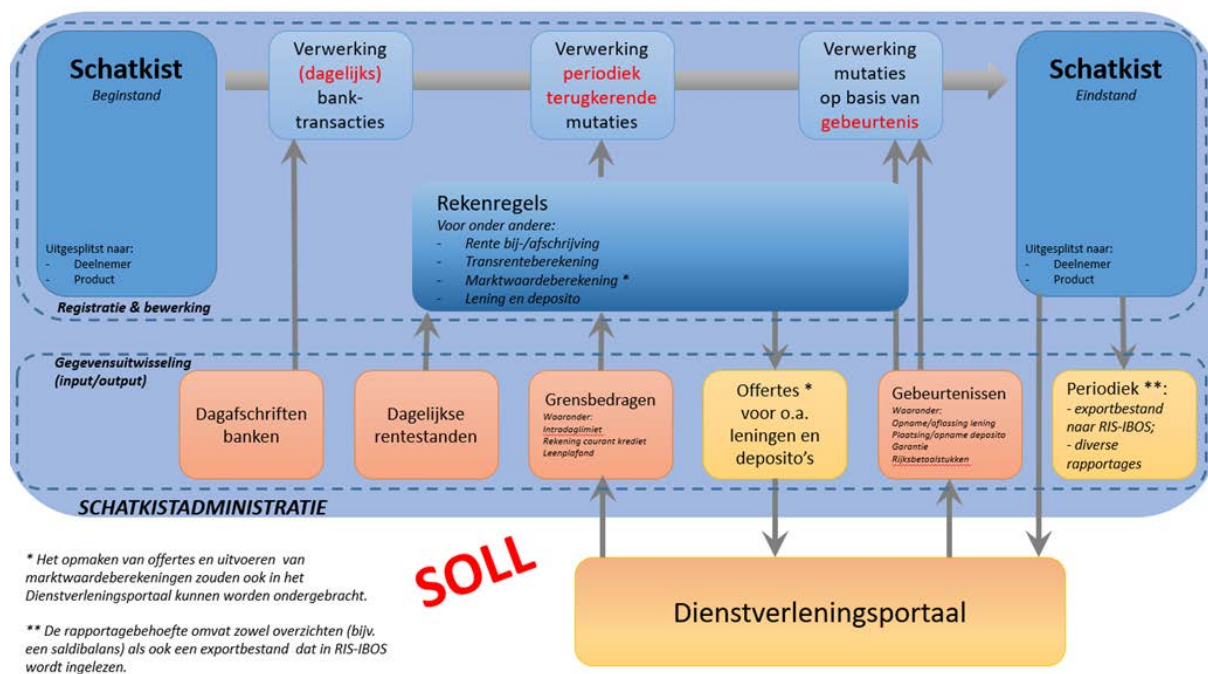
In de administratie worden nog enkele andere gegevens vastgelegd die input vormen voor berekeningen of die gebruikt worden in rapportages. Zo vind er vastlegging plaats van:

- rentestanden (op dagelijkse basis);
- grensbedragen (o.a. leenplafond, intradaglimiet, rekening courant krediet).

Met een webportaal hebben deelnemers toegang tot de schatkistadministratie om de standen van hun afgenomen producten te kunnen bekijken. Ook mogen (sommige) deelnemers het portaal gebruiken voor zaken als leningen opnemen en plaatsing van deposito's.

Naast het kunnen raadplegen van de administratie zijn er ook diverse rapportages beschikbaar. Een daarvan levert een uitvoerbestand op waarmee gegevens uit de Schatkistadministratie ingelezen kunnen worden in een andere applicatie (RIS/IBOS) dat het begrotingsproces van het Rijk ondersteunt.

SOLL-situatie:

Ten opzichte van de IST-situatie wordt rekening gehouden met de volgende veranderingen:

1. webportaal wordt uitgebreid tot een *dienstverlenings*portaal. Via het dienstverleningsportaal verloopt *alle* gegevensuitwisseling met de deelnemers;
2. offertes en marktwaaardeberekeningen voor leningen en deposito's kunnen deel uitmaken van de applicatie voor de schatkistadministratie, maar zouden evenwel onderdeel kunnen zijn van het dienstverleningsportaal;
3. bankafschriften (einde dag) zouden ook langs andere wegen ingelezen kunnen worden.